

літака об землю).

Однією не менш важливою експертизою, при розслідуванні авіакатастрофи є криміналістична вибухотехнічна експертиза – це галузь криміналістики, яка вивчає вибухові речовини, засоби вибухів, вибухові прилади та сліди їх застосування [2, с. 37].

Вона сприяє встановленню не тільки об'єктивної, а й суб'єктивної сторони злочину шляхом дослідження обставин, що вказують на навмисне чи необережне вбивство, і має також з'ясувати умови й обставини, що сприяли здійсненню злочинів з використанням вибухових речовин, вибухових пристроїв, боєприпасів та їх комплектуючих, що містять вибухові речовини.

Вибухотехнічна експертиза може також вирішувати ситуаційні задачі з метою встановлення механізму події, відтворення матеріальної обстановки, розташування людей щодо вибухового пристрою на момент вибуху, технічної можливості приведення в дію вибухового пристрою за певних обставин тощо [3, с. 6].

Судова та криміналістична експертизи – одні із найважливіших джерел доказів. Вивчення судової практики показує, що дані експертизи знаходять широке застосування під час розслідування і розгляді авіаційних злочинів.

Література

1. Горская И. В. Техника и тактика реконструкции обстановки места автотранспортного происшествия экспертом-трасологом / И. В. Горская // Экспертная тактика и новые методы исследования. – Вып. 13. – М., 1977. – 438 с.

2. Судова медицина: підруч. / за заг. ред. А. С. Лісового та Л. Л. Голубовича. – К.: Атіка, 2003. – 512 с.

3. Салтевський М. В. Криміналістика (у сучасному викладі): підруч. / М. В. Салтевський. – К.: Кондор, 2005. – 588 с.

УДК 343

Швець А. О., магістрантка,
Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ
Науковий керівник: Юзікова Н. С., к.ю.н., доцент

ЗЛОЧИННІСТЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИКІВ – ЗАГРОЗА МАЙБУТНЬОМУ КРАЇНИ

Відповідно до ст. 49 Конституції України [1, с. 17] закріплено право людини на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Забезпеченню цього права перешкоджає, перш за все, погіршення

політичної та економічної ситуації, що тягне за собою зростання рівня наркоманії. Крім того, посилення зв'язків вітчизняних наркоторговців із зарубіжним наркотичним бізнесом значно актуалізувало проблему боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів та психотропних речовин. На даний момент Україна займає одне з перших місць у Європі за темпами розповсюдження наркоманії.

У цьому напрямі плідно працювали Ю. В. Александров, Ю. В. Баулін, Т. А. Богомолова, А. А. Габіані, В. О. Глушков, О. М. Джужа, А. П. Закалюк, А. Ф. Зелінський, М. Й. Коржанський, І. П. Лановенко, В. Г. Лихолоб, Н. Ю. Максимова, П. П. Михайленко, А. А. Музика, М. Л. Прохорова, О. І. Рошчін, М. П. Селіванов, В. М. Смітєнко, В. Я. Тацій, А. М. Ухаль, М. С. Хрупа, Є. В. Фесенко, В. І. Шакун, А. П. Шеремет, С. С. Яценко та інші. Їх роботи заклали основи наукового розуміння наркотизму як негативного соціального явища, його найбільш характерних ознак і детермінації, шляхів і засобів профілактики.

Наркотиком прийнято називати речовину природного або штучного походження, який може змінити психічні функції організму, а при багаторазовому вживанні призводить до психічної та (або) фізичної залежності, тобто наркоманії. Відчути дію наркотику і не втягнутись – неможливо [2].

Відсутність сталої загальної соціально-позитивної ідеології у різних прошарків населення, намагання втекти найбільш уразливої частини наших громадян від нестабільної реальності, страх перед невизначеним майбутнім, різноманітні спокуси швидкого збагачення і привілей «красивого життя» детермінують широке залучення великої кількості осіб, передусім неповнолітніх та молоді, до вживання та розповсюдження наркотичних засобів

Середня тривалість життя людини після початку регулярного прийому наркотиків складає 7 років. Як свідчать дослідження, найчастіше наркотик пробують з цікавості, через легковажність, копіювання когось, а іноді до вживання наркотиків привчають більш «досвідчені друзі» [3, с. 123]. Наркоманія – це важке захворювання, що завдає серйозної шкоди здоров'ю, призводить до деградації особистості, інвалідності і смерті в молодому віці.

Існують і інші причини збільшення кількості наркоманів, а саме: економічна криза, безробіття, проблеми в особистому житті. В умовах кризи відбувається втрата частиною населення чітких соціальних орієнтирів, зниження престижу чесної праці, руйнування установки на ведення здорового способу життя. На цьому тлі відбувається поширення наркоманії, яка є для певної частини населення способом розв'язання життєвих проблем, а злочинна діяльність у сфері незаконного обігу наркотиків – безпосереднім джерелом одержання прибутків.

Процес звикання до наркотиків розвивається поступово і важко

сказати коли здорова людина перетворюється на хвору, залежну від наркотиків. Із залежністю людина змінює свій спосіб життя. Зокрема це проявляється в тому, що всі дії направлені на пошук нової дози. Найважливіші цінності такі, як сім'я, здоров'я, друзі, кохання, навчання, робота, спілкування – все це відходить на другий план. Всі наркозалежні особи живуть за одним принципом, незважаючи на те, ким вони були до того, як стали такими. Перше місце в житті наркомана посідає, де і як можна дістати нову дозу. З кожним разом організм звикає до звичної дози та потребує все більше і більше.

Наркомани є найбільш небезпечною групою ризику захворювання на СНІД (серед хворих на СНІД 70 % – це наркомани). Це обумовлено як фактором введення наркотиків ін'єкцією, так і ризикованою психічно неадекватною поведінкою у різних життєвих ситуаціях, у тому числі – сексуальній.

Звісно наркоманами не народжуються, а стають. Тому важливо приділити увагу тим категоріям осіб, які найчастіше порушують закон у сфері наркообігу. Це необхідно для запобігання й протидії випадкам втягування старшими більш досвідченими наркоманами «нерозбещену» молодь у світ без майбутнього.

Так, за даними звіту ГПУ про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення вікові групи: 18-28; 29-39; 40-54 років [4] частіше вчиняє кримінальні правопорушення у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Незважаючи на той факт, що переважно цю категорію злочинів вчиняють чоловіки, жінками вчиняються 11,9 % злочинів.

Формуючи запобіжні заходи, бажано їх адресно спрямовувати на створення належних умов для вирішення проблем материнства, побудувати освітні психологічні та інших програми.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. – К.: Преса України, 2004. – 64 с.
2. Про обіг наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів й прекурсорів: Закон України від 15 лютого 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Митрофанов І. І. Протидія злочинності наркозалежних осіб у сфері наркообігу: монографія / І. І. Митрофанов. – Кременчук: Вид. ПП Щербатих О.В., 2008. – 450 с.
4. Єдиний звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/>.